

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.sm.dk

Sagsnr.
2017 - 432

Doknr.
444057

Dato
27-01-2017

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har d. 17. januar 2017 stillet følgende spørgsmål nr. 363 (SUU, alm. del) til børne- og socialministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra (MFU) Pernille Skipper (EL).

Spørgsmål nr. 363:

"Ifølge gældende lov om medmoderskab (lov nr. 652 af 12. juni 2013) kan en øjeblikkelig registrering af medmoderen som juridisk forælder udelukkende ske for de par der har fået foretaget insemination af "en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar". Kan ministeren i denne forbindelse bekræfte, at formuleringen "sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar" skal fortolkes således, at dette kan foregå i hjemmet samt oplyse, om det er muligt for en autoriseret sundhedsperson selv at hjemkøbe donorsæd og benytte denne til at udføre en insemination på sig selv, og herefter få et medmoderskab anerkendt fra fødslen således som det muliggjordes i den gældende lov om medmoderskab (lov nr. 652 af 12. juni 2013)? Der henvises til svar på SOU alm. del - spørgsmål 129 (folketingsåret 2014-15, 1. samling)."

Svar:

Jeg kan oplyse, at når en kvinde er behandlet med assisteret reproduktion af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, anses hendes ægtefælle, registrerede partner eller partner som barnets medmor, hvis hun har givet samtykke til behandlingen, og barnet må antages at være blevet til ved behandlingen. Samtykket skal være skriftligt og indeholde en erklæring om, at kvinden skal være barnets medmor. Dette følger af børnelovens § 27.

Reglerne i børneloven om medmoderskab skal fortolkes i sammenhæng med reglerne i lov om assisteret reproduktion. Formålet hermed er blandt andet at sikre, at parterne på forhånd vejledes om og kender deres retsstilling om medmoderskab og kan indrette sig i tillid hertil.

Børneloven regulerer ikke, hvor behandlingen (inseminationen) kan finde sted, men alene at behandlingen skal foretages af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons ansvar, hvis børnelovens regler om medmoderskab skal finde anvendelse. Børnelovens regler om registrering af medmoderskab i forbindelse med fødslen vil således finde anvendelse i de tilfælde, hvor inseminationen foretages af en sundhedsperson eller under en sundhedspersons, og hvor den kommende medmor har givet samtykke til behandlingen og erklæret, at ville være barnets medmor. Det gælder uanset, hvor inseminationen foretages. Der er således ikke noget til hinder for, at behandlingen foregår i parternes hjem.

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Sundheds- og Ældreministeriet oplyst følgende:

"Det følger af § 1, stk. 1, 1 pkt. i lov om assisteret reproduktion (LBK nr. 93 af 19. januar 2015), at loven gælder for assisteret reproduktion i forbindelse med behandling, diagnostik og forskning m.v., der foretages af en sundhedsperson eller under en sundpersons ansvar, hvor graviditet hos en kvinde søges etableret på anden måde end ved samleje mellem en kvinde og en mand.

Begrebet sundhedsperson i lov om assisteret reproduktion afgrænses som i sundhedslovens § 6, jf. LBK nr. 1188 af 24. september 2016, hvoraf det fremgår, at der ved sundhedspersoner forstås personer, der er autoriserede i henhold til særlig lovgivning til at varetage sundhedsfaglige opgaver, og personer, der handler på disses ansvar.

Loven gælder ikke for behandlinger, som måtte finde sted uden en autoriseret sundhedspersons medvirken. Det vil navnlig være simple inseminationer – typisk hjemmeinseminationer – uden en autoriseret sundhedspersons medvirken, hvor sæden indføres i en kvindes vagina. Ved simpel insemination kommer sæden op øverst i skeden og sædcellerne skal herefter selv finde vej til livmoderen - som ved et almindeligt samleje. Denne behandling er så ukompliceret og let, at den kan udføres uden nogen form for lægefaglig eller sundhedsfaglig ekspertise.

Det er imidlertid ministeriets vurdering, at såfremt en autoriseret sundhedsperson udfører en simpel insemination på sig selv, vil det betyde, at behandlingen sker af en autoriseret sundhedsperson, hvorfor den autoriserede sundhedsperson skal opfylde og overholde reglerne i lov om assisteret reproduktion. Det betyder bl.a., at kvindens partner skal være oplyst om de civile konsekvenser og, at der ikke må etableres assisteret reproduktion, hvis kvinden der skal føde barnet er over 45 år.

Den autoriserede sundhedsperson skal i øvrigt overholde autorisationsloven, herunder § 17 om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed."

Med venlig hilsen
Mai Mercado